

МЕТОДИКА
формування ціни на послуги із заготівлі, тестування, переробки,
зберігання та розподілу донорської крові та її компонентів

I. Загальні положення

1. У цій Методиці терміни використовуються у таких значеннях:

акт хронометражу – фіксація витрат робочого часу на надання послуг із заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та її компонентів;

заготівля – процес заготівлі крові чи її компонентів від алогенного чи аутологічного донора шляхом вилучення її із судинного русла та консервування з метою подальшої переробки на компоненти або шляхом одержання одного чи декількох компонентів крові за допомогою машинного оброблення цільної крові (аферез), коли решта компонентів крові повертаються донору під час або в кінці процесу;

зберігання – зберігання донорської крові та її компонентів відповідно до встановлених вимог до проходження процедури випуску та компонентів крові після випуску до розподілу;

випуск компонента крові – процес, що дозволяє випустити компонент крові з карантину шляхом використання систем та процедур, що забезпечують відповідність кінцевого продукту його специфікаціям при випуску;

переробка – будь-який з етапів виготовлення компонента крові, що проводять між заготівлею крові та випуском компонента крові;

розподіл – постачання крові та компонентів крові з метою реалізації іншим установам національної системи крові, лікарняним банкам крові закладів охорони здоров'я та виробникам препаратів з крові та плазми;

тестування – лабораторне обстеження особи, що виявила бажання бути донором чи донора крові та її компонентів в процесі медичного обстеження для надання допуску чи відсторонення від виконання донорської функції, а також лабораторне обстеження заготовленої донорської крові чи її компонентів з метою дотримання встановлених вимог щодо їх безпеки і якості та випуску компонентів крові.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в Законі України «Про донорство крові та її компонентів» та інших законодавчих актах України.

2. Ця Методика визначає механізм формування ціни на послуги із заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та її компонентів та собівартості донорської крові та її компонентів (далі – медичні послуги). При формуванні ціни на медичні послуги затверджуються:

1) перелік компонентів крові та процедур, які проводяться до і після заготівлі крові та (або) її компонентів та входять у собівартість продукції згідно з додатком 1 до цієї Методики;

2) перелік послуг із заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та її компонентів згідно з додатком 2 до цієї Методики;

3) довідка про основні витрати за попередній рік або планові витрати на наступний рік згідно з додатком 3 до цієї Методики;

4) норми часу на медичні послуги згідно з додатком 4 до цієї Методики.

У разі неможливості обчислити фактичні витрати, обґрунтовуються планові витрати, виходячи з потреб закладу охорони здоров'я і при формуванні ціни на медичні послуги користуються затвердженими плановими витратами на поточний рік.

Норми витрат часу, витраченого для заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та її компонентів, з основних виконавців (медичні працівники, молодші спеціалісти з медичною освітою та інші працівники, які працюють у системі охорони здоров'я) визначаються відповідно до законодавства. У разі відсутності нормативних документів, що регламентують витрати часу працівників, норми витрат часу затверджуються на підставі актів хронометражу згідно з додатком 5 до цієї Методики, які складаються комісією з проведення хронометражу робочого часу закладу охорони здоров'я на підставі узагальнення даних щодо часу виконання даної послуги;

5) норми витрат матеріалів на медичні послуги згідно з додатком 6 до цієї Методики;

6) вартість витратних матеріалів, що використовуються при наданні послуг із заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові згідно з додатком 7 до цієї Методики.

Інформація про вартість матеріальних витрат із зазначенням найменування матеріалів, одиниця виміру та вартість одиниці виміру складається на підставі затверджених закладом охорони здоров'я прямих витрат матеріалів на медичні послуги;

7) вартість медичних послуг згідно з додатком 8 до цієї Методики.

Вартість медичних послуг складається з вартості основних проведених процедур до і після заготівлі донорської крові та (або) її компонентів.

3. Положення цієї Методики застосовуються для розрахунку вартості послуг із заготівлі, тестування, переробки, транспортування, зберігання, розподілу донорської крові та її компонентів закладами, підприємствами, установами, організаціями, що надають послуги із заготівлі, тестування, переробки, транспортування, зберігання, розподілу донорської крові та її компонентів, незалежно від форм власності.

4. Положення цієї Методики застосовуються для формування ціни придбання плазми для фракціонування.

5. Заклади охорони здоров'я реалізують компоненти донорської крові, що не відповідають показникам контролю якості встановленим законодавством і є непридатними для використання з лікувальною метою, суб'єктам господарювання за договірними цінами.

II. Порядок формування ціни на послуги із заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та її компонентів

1. Розрахунки здійснюються витратним методом, який заснований на розрахунку собівартості з урахуванням витрат, які необхідні для надання медичних послуг.

Витратний метод дає конкретний механізм формування ціни на медичні послуги, економічне обґрунтування кожної статті витрат.

2. При розрахунку собівартості визначається сума всіх витрат закладу охорони здоров'я для формування та надання медичних послуг з урахуванням вимог законодавства.

Собівартість медичних послуг складається з прямих, загальновиробничих та адміністративних витрат:

$$S_m = W_{пм} + W_{зм} + W_{ам},$$

де: S_m – собівартість медичної послуги;
 $W_{пм}$ – прямі витрати при наданні медичної послуги;
 $W_{зм}$ – загальновиробничі витрати при наданні медичної послуги;
 $W_{ам}$ – адміністративні витрати при наданні медичної послуги.

Собівартість медичної послуги складається з прямих, загальновиробничих, адміністративних витрат та розраховується згідно з додатком 10 до цієї Методики.

1) до прямих належать витрати, пов'язані з наданням медичної послуги одного типу, що безпосередньо включені до виробничої собівартості:

$$W_{\text{ПМ}} = \text{ОП}_{\text{М}} + L_{\text{М}} + M_{\text{М}} + D_{\text{М}},$$

де: $W_{\text{ПМ}}$ – прямі витрати при заготівлі, тестуванні, переробці, зберіганні та розподілі донорської крові та її компонентів;

$\text{ОП}_{\text{М}}$ – оплата праці працівників за час надання медичної послуги;

$L_{\text{М}}$ – нарахування на оплату праці медичних працівників у розмірі визначеному законодавством;

$M_{\text{М}}$ – матеріальні витрати на лікарські засоби та медичні вироби;

$D_{\text{М}}$ – інші прямі витрати при наданні медичної послуги.

Оплата праці працівників за час надання медичної послуги розраховується як сума заробітної плати працівників за час надання медичної допомоги на підставі чинних розмірів посадових окладів та інших умов оплати праці визначених законодавством з урахуванням премії, надбавок і доплат у розмірах, які встановлені нормативними документами, колективними угодами, та резерву на оплату відпусток медичних працівників:

$$\text{ОП}_{\text{М}} = \text{ЗП}_{\text{М}} + \text{РВ}_{\text{М}},$$

де: $\text{ОП}_{\text{М}}$ – оплата праці працівників за час надання медичної послуги;

$\text{ЗП}_{\text{М}}$ – заробітна плата працівників за час надання медичної послуги;

$\text{РВ}_{\text{М}}$ – резерв на оплату відпусток медичних працівників.

Розрахунок прямих витрат на заробітну плату працівників за час надання медичної послуги медичної здійснюється за формулою згідно з додатком 9 до цієї Методики:

$$\text{ЗП}_{\text{М}} = \text{ЗП}_{\text{ПЕРС}} \times t_{\text{ПЕРС}} / (21 \times t_{\text{РДПЕРС}} \times 60)$$

де: $\text{ЗП}_{\text{М}}$ – заробітна плата працівників за час надання медичної послуги;
 $\text{ЗП}_{\text{ПЕРС}}$ – заробітна плата працівників, що надає медичну послугу (за місяць);

$t_{\text{ПЕРС}}$ – час надання медичним персоналом медичної послуги;

21 – середня кількість робочих днів у місяці;

$t_{\text{РДПЕРС}}$ – тривалість робочого дня працівника в годинах;

60 – кількість хвилин у годині.

Резерв на оплату відпусток медичних працівників розраховується шляхом множення відсотка резерву відпусток на заробітну плату медичних працівників за час надання медичної послуги. Відсоток резерву відпусток медичних працівників визначається як відношення річної фактичної суми на оплату відпусток до загального річного фонду оплати праці:

$$PB_M = ЗП_M \times Q / (A + B + C),$$

де: PB_M – резерв на оплату відпусток медичних працівників;
 $ЗП_M$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної допомоги;

Q – фактична сума на оплату відпусток за рік;

A – фонд оплати праці медичних працівників за рік;

B – фонд оплати праці загальноновиробничого персоналу за рік;

C – фонд оплати праці адміністративного персоналу за рік.

Нарахування на оплату праці медичних працівників розраховується шляхом множення оплати праці медичних працівників за час надання медичної послуги на відсоток нарахувань на оплату праці:

$$L_M = ОП_M \times L,$$

де: L_M – нарахування на оплату праці при наданні медичної послуги;
 $ОП_M$ – оплата праці медичних працівників за час надання медичної послуги;

L – нарахування на оплату праці (%).

Матеріальні витрати на надання медичної послуги враховують матеріальне забезпечення матеріалами, медичними виробами, разовим інструментарієм, кількісну та вартісну оцінку. Для кількісної оцінки матеріальних витрат на лікарські засоби та медичні вироби використовуються норми, затверджені закладом охорони здоров'я.

Інші прямі витрати включають у себе витрати, які не можуть бути віднесені до медичної послуги, наприклад дезінфікуючі засоби, малоцінний та швидкозношуваний медичний інвентар, інструментарій та інструменти, бланки тощо.

Інші прямі витрати медичної послуги розраховуються за формулою:

$$D_M = ЗП_M \times D_V,$$

де: D_M – інші прямі витрати медичних працівників при наданні медичної послуги;

$ЗП_M$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної послуги;

D_V – відсоток інших прямих витрат за рік.

Відсоток інших прямих витрат розраховується як відношення річної фактичної суми інших прямих витрат до загального річного фонду оплати праці медичних працівників, згідно з додатком 3 до цієї Методики, та розраховується за формулою:

$$D_V = D/A$$

D – інші прямі витрати за рік;

A – фонд оплати праці медичних працівників за рік.

2) до загальновиробничих належать витрати на обслуговування та управління діяльністю закладу, які не можуть бути віднесені до конкретного виду медичної послуги медичних працівників:

$$W_{\text{ЗМ}} = \text{ОП}_{\text{ЗМ}} + L_{\text{ЗМ}} + F_{\text{ЗМ}} + J_{\text{ЗМ}} + G_{\text{ЗМ}},$$

де: $W_{\text{ЗМ}}$ – загальновиробничі витрати при наданні медичної послуги;

$\text{ОП}_{\text{ЗМ}}$ – оплата праці загальновиробничого персоналу за час надання медичної послуги;

$L_{\text{ЗМ}}$ – нарахування на оплату праці загальновиробничого персоналу при наданні медичної послуги;

$F_{\text{ЗМ}}$ – експлуатаційні витрати при наданні медичної послуги;

$J_{\text{ЗМ}}$ – амортизаційні відрахування при наданні медичної послуги;

$G_{\text{ЗМ}}$ – інші загальновиробничі витрати при наданні медичної послуги.

Оплата праці загальновиробничого персоналу за час виконання медичної послуги розраховується як сума заробітної плати загальновиробничого персоналу та резерву відпусток загальновиробничого персоналу:

$$\text{ОП}_{\text{ЗМ}} = \text{ЗП}_{\text{ЗМ}} + \text{РВ}_{\text{ЗМ}},$$

де: $\text{ОП}_{\text{ЗМ}}$ – оплата праці загальновиробничого персоналу за час надання медичної послуги;

$\text{ЗП}_{\text{ЗМ}}$ – заробітна плата загальновиробничого персоналу за час надання медичної послуги;

$\text{РВ}_{\text{ЗМ}}$ – резерв на оплату відпусток загальновиробничого персоналу.

Заробітна плата загальновиробничого персоналу за час надання медичної послуги розраховується за формулою:

$$\text{ЗП}_{\text{ЗМ}} = \text{ЗП}_{\text{М}} \times \text{ЗП}_{\text{V}},$$

де: $\text{ЗП}_{\text{ЗМ}}$ – заробітна плата загальновиробничого персоналу за час надання медичної послуги;

$\text{ЗП}_{\text{М}}$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної послуги;

ЗП_{V} - відсоток загальновиробничих витрат на оплату праці.

Відсоток на оплату праці загальновиробничого персоналу розраховується як відношення річної фактичної суми фонду оплати праці загальноговиробничого персоналу до загального річного фонду оплати праці медичних працівників, згідно з додатком 3 до цієї Методики, та розраховується за формулою:

$$\text{ЗП}_{\text{V}} = E/A,$$

A – фонд оплати праці медичних працівників за рік;

E – фонд оплати праці загальнонавчального персоналу за рік.

Резерв на оплату відпусток загальнонавчального персоналу при наданні медичної послуги розраховується шляхом множення відсотка резерву відпусток на заробітну плату загальнонавчального персоналу. Відсоток резерву відпусток визначається як відношення річної фактичної суми на оплату відпусток до загального річного фонду оплати праці:

$$PB_{зм} = ЗП_{зм} \times (Q / (A + E + H)),$$

де: $PB_{зм}$ – резерв на оплату відпусток загальнонавчального персоналу;
 $ЗП_{зм}$ – заробітна плата загальнонавчального персоналу за час надання медичної послуги;

Q – фактична сума на оплату відпусток за рік;

A – фонд оплати праці медичних працівників за рік;

E – фонд оплати праці загальнонавчального персоналу за рік;

H – фонд оплати праці адміністративного персоналу за рік.

Нарахування на оплату праці загальнонавчального персоналу при наданні медичної послуги розраховується шляхом множення оплати праці загальнонавчального персоналу за час надання медичної послуги на відсоток відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування:

$$L_{зм} = ОП_{зм} \times L,$$

де: $L_{зм}$ – нарахування на оплату праці загальнонавчального персоналу при наданні медичної послуги;

$ОП_{зм}$ – оплата праці загальнонавчального персоналу за час надання медичної послуги;

L – нарахування на оплату праці (%).

Експлуатаційні витрати при наданні медичної послуги розраховуються виходячи із загальних фактичних або планових витрат і розподіляються пропорційно площам приміщень для надання медичної послуги та площам орендованих приміщень. Склад експлуатаційних витрат визначається відповідно до вимог законодавства. Розрахунок експлуатаційних витрат проводиться за формулою:

$$F_{зм} = ЗП_{м} \times F_{v},$$

де: $F_{зм}$ – експлуатаційні витрати при наданні медичної послуги;

$ЗП_{м}$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної допомоги;

F_{v} – відсоток експлуатаційних витрат.

Відсоток на експлуатаційних витрат розраховується як відношення річної фактичної суми експлуатаційних витрат до загального річного фонду оплати праці медичних працівників, згідно з додатком 3 до цієї Методики, та розраховується за формулою:

$$Fv = A / F,$$

A – фонд оплати праці медичних працівників за рік;
 F – експлуатаційні витрати за рік.

Амортизаційні відрахування розраховуються згідно з вимогами законодавства (якщо ця стаття видатків враховується в закладі охорони здоров'я). Амортизаційні відрахування при наданні медичної послуги розраховуються за формулою:

$$J_{зм} = ЗПМ \times Jv,$$

де: $J_{зм}$ – амортизаційні відрахування при наданні медичної послуги;
 Jv – відсоток амортизаційних витрат;
 $ЗПМ$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної послуги.

Відсоток на амортизаційних витрат розраховується як відношення річної фактичної суми амортизаційних відрахувань до загального річного фонду оплати праці медичних працівників, згідно з додатком 3 до цієї Методики, та розраховується за формулою:

$$Jv = J / A,$$

J – амортизаційні відрахування за рік;
 A – фонд оплати праці медичних працівників за рік.

До інших загальновиробничих витрат входять канцелярські витрати, витрати на електротовари, охорону праці, транспортні послуги, оренду, проведення поточного ремонту, запчастини, технічне обслуговування медтехніки, тощо. Інші загальновиробничі витрати при наданні медичної послуги розраховуються за формулою:

$$G_{зм} = ЗПМ \times Gv,$$

де: $G_{зм}$ – інші загальновиробничі витрати при наданні медичної послуги;
 $ЗПМ$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної послуги;
 Gv – відсоток інших загальновиробничих витрат.

Відсоток на інших загальновиробничих витрат розраховується як відношення річної фактичної суми інших загальновиробничих витрат до загального річного фонду оплати праці медичних працівників, згідно з додатком 3 до цієї Методики, та розраховується за формулою:

$$G_v = G / A,$$

G – інші загальновиробничі витрати за рік;

A – фонд оплати праці медичних працівників за рік;

3) До адміністративних витрат належать загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування закладу охорони здоров'я:

$$W_{ам} = ОП_{ам} + L_{ам} + I_{ам},$$

де: $W_{ам}$ – адміністративні витрати при наданні медичної послуги;

$ОП_{ам}$ – оплата праці адміністративного персоналу за час надання медичної послуги;

$L_{ам}$ – нарахування на оплату праці адміністративного персоналу при наданні медичної послуги;

$I_{ам}$ – інші адміністративні витрати при наданні медичної послуги.

Оплата праці адміністративного персоналу за час надання медичної послуги розраховується як сума заробітної плати адміністративного персоналу та резерву відпусток адміністративного персоналу:

$$ОП_{ам} = ЗП_{ам} + РВ_{ам},$$

де: $ОП_{ам}$ – оплата праці адміністративного персоналу за час надання медичної послуги;

$ЗП_{ам}$ – заробітна плата адміністративного персоналу за час надання медичної послуги;

$РВ_{ам}$ – резерв на оплату відпусток адміністративного персоналу при наданні медичної послуги.

Заробітна плата адміністративного персоналу за час надання медичної послуги розраховується за формулою:

$$ЗП_{ам} = ЗП_{м} \times H_v,$$

де: $ЗП_{ам}$ – заробітна плата адміністративного персоналу за час надання медичної послуги;

$ЗП_{м}$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної послуги;

H_v – відсоток адміністративних витрат на оплату праці.

Відсоток на оплату праці адміністративного персоналу розраховується як відношення річної фактичної суми фонду оплати праці адміністративного персоналу до загального річного фонду оплати праці медичних працівників, згідно з додатком 3 до цієї Методики, та розраховується за формулою:

$$H_v = H / A,$$

A – фонд оплати праці медичних працівників за рік;

H – фонд оплати праці адміністративного персоналу за рік;

Резерв на оплату відпусток адміністративного персоналу при наданні медичної послуги розраховується шляхом множення відсотка резерву відпусток на заробітну плату адміністративного персоналу. Відсоток резерву відпусток визначається як відношення річної фактичної суми на оплату відпусток до загального річного фонду оплати праці:

$$P_{Вам} = ЗП_{ам} \times Q / (A + E + H),$$

де: $P_{Вам}$ – резерв на оплату відпусток адміністративного персоналу при наданні медичної послуги;

$ЗП_{ам}$ – заробітна плата адміністративного персоналу за час надання медичної послуги;

Q – фактична сума на оплату відпусток за рік;

A – фонд оплати праці медичних працівників за рік;

E – фонд оплати праці загальнопромислового персоналу за рік;

H – фонд оплати праці адміністративного персоналу за рік.

Нарахування на оплату праці адміністративного персоналу при наданні медичної послуги розраховується шляхом множення оплати праці адміністративного персоналу за час надання медичної послуги на відсоток відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування:

$$L_{ам} = ОП_{ам} \times L,$$

де: $L_{ам}$ – нарахування на оплату праці адміністративного персоналу при наданні медичної послуги;

$ОП_{ам}$ – оплата праці адміністративного персоналу за час надання медичної послуги;

L – нарахування на оплату праці (%).

До інших адміністративних витрат входять витрати на програмне забезпечення, пожежну охорону, тощо. Інші адміністративні витрати розраховуються за формулою:

$$I_{ам} = ЗПМ \times I_v,$$

де: $I_{ам}$ – інші адміністративні витрати при наданні медичної послуги;
 $ЗПМ$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної послуги;
 I_v – відсоток інших адміністративних витрат.

Відсоток інших адміністративних витрат розраховується як відношення річної фактичної суми інших адміністративних витрат до загального річного фонду оплати праці медичних працівників, згідно з додатком 3 цієї Методики, та розраховується за формулою:

$$I_v = I / A,$$

I – інші адміністративні витрати за рік;
 A – фонд оплати праці медичних працівників за рік.

До витрат на рекламу та збут, залучення донорів (плановані на черговий рік) входять витрати, понесені на залучення донорів (буклети, реклама, телебачення, тощо).

Витрати на рекламу та збут, залучення донорів розраховуються за формулою:

$$K_{ам} = ЗПМ \times K_v,$$

де: $K_{ам}$ – витрати на рекламу та збут, залучення донорів;
 $ЗПМ$ – заробітна плата медичних працівників за час надання медичної послуги;
 K_v – відсоток інших адміністративних витрат.

Відсоток інших адміністративних витрат розраховується як відношення річної фактичної суми інших адміністративних витрат до загального річного фонду оплати праці медичних працівників, згідно з додатком 3 до цієї Методики, та розраховується за формулою:

$$K_v = K / A,$$

K – витрати на рекламу та збут, залучення донорів (планові або фактичні на рік);
 A – фонд оплати праці медичних працівників за рік.

Розрахунок витрат «Оплата праці медичних працівників» оформляється згідно з додатком 9 до цієї Методики.

Розрахунок вартості медичної послуги оформляється згідно з додатком 10 до цієї Методики.

Вартість медичних послуг оформляється згідно з додатком 11 до цієї Методики.

Заклади охорони здоров'я переглядають вартість медичних послуг на поточний рік на підставі річного індексу інфляції (індексу споживчих цін) опублікованого Державною службою статистики або іншим уповноваженим органом відповідно до формули:

$$V_{\text{мінд}} = V_{\text{м}} + \text{Індінф},$$

де: $V_{\text{мінд}}$ – індексована вартість послуги у сфері охорони здоров'я;
 $V_{\text{м}}$ – вартість послуги у сфері охорони здоров'я
 Індінф – річний індекс інфляції (індексу споживчих цін) опублікований Державною службою статистики або іншим уповноваженим органом.
